

BESZÁMOLÓ

*Nagylózs Község Önkormányzata
gyermekjóléti és gyermekvédelmi
feladatainak ellátásáról*

2016

Bevezető

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzatnak gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést kell készítenie, amelyet a közgyűlés is megtárgyal.

A Gyvt. 1997. évi hatályba lépésével a jogalkotó elsődleges célja volt, a gyermekek védelme a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekek helyettesítő védelmét biztosítsa. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A fenti alapelvek figyelembe vételével határozza meg a jogszabály a települési önkormányzatok feladatait. Minden önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyerekek ellátásának megszervezése. Az önkormányzat így biztosítja a rendkívüli gyermekvédelmi támogatást, a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások keretében a gyermekjóléti szolgáltatást, a gyermekek napközbeni ellátását.

Önkormányzatunk a törvényben foglalt kötelezettségeinek eleget téve biztosítja az ellátó rendszer működtetését. A jogszabályi változásokat figyelembe véve a képviselő testület 2015. február 27. napján elfogadta a települési támogatásokról és egyéb szociális ellátásról szóló 3/2015. (II. 27.) önkormányzati rendeletét.

Az értékelés a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10) Korm. rendelet 10. mellékletébe meghatározottakat tartalmazza:

1. A település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátásokat
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülőkre vonatkozó számadatokat
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok: önkormányzati segély gyermeket gondozó családok részére
 - óvodáztatási támogatás
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata
 - gyermekek napközbeni ellátása
- 4-5.
6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai
7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása
8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program)
9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés bemutatása

1. *A település demográfiai mutatói*

A település állandó népessége 2016. december 31-én 1033 fő. A 0-18 éves korosztály kor szerinti megoszlása 2016-ben az alábbiak szerint alakult:

A 0-18 éves korosztály kor szerinti megoszlása 2015-ben (lakónépesség)

	2016
0-2 éves korig	21
3-5 éves korig	23
6-14 éves korig	98
15-18 éves korig	33
Összesen	175

2. *Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások*

A pénzbeli és természetbeni ellátásokat, azok igénybevételének módját, illetve a jogosultsági feltételeket a Gyvt. rendelkezéseinek megfelelően az önkormányzat rendeletben szabályozta. E szabályokat az Önkormányzat képviselő-testülete a települési támogatásokról és egyéb szociális ellátásokról szóló **3/2015. (II.27.)** önkormányzati rendelete (a továbbiakban: helyi rendelet) tartalmazza.

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot - a Gyvt. által szabályozott módon – a jegyző állapítja meg. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt-ben meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, illetve külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek (pl. ingyenes tankönyv) az igénybevételére. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság fennállása esetén a jogosultak, évente két alkalommal természetbeni támogatásban részesülnek, Erzsébet utalvány formájában. Ennek összege 2016. évben alkalmanként 5800 Ft/fő volt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2016. évben:

1 családban összesen **4 gyermek** részesült a kedvezményben. A családokban jellemzően, a szülő a gyermekeit egyedül neveli, illetve háromnál több gyermeket nevel.

A Gyvt. 2013.09.01. napjától hatályba lépett módosítása alapján a gyermekek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzete fennállásának megállapítása a települési önkormányzat jegyzőjének hatásköre, a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések közé tartozik. Ilyen megállapításra településünkön az ügyfelek tájékoztatása mellett – kérelem hiányában – nem került sor.

2.2 Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok

Települési támogatás

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A települési önkormányzat képviselő-testülete helyi rendeletében foglaltak alapján települési támogatást, rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményt nyújt, annak a testület annak a kiskorú vagy nagykorúvá vált gyermeket nevelő személynek, akinek családja időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. Elsősorban azokat a családokat kell rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíteni, akiknek az ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások - különösen: betegség, gyermek étkeztetése, iskoláztatása, ruházattal ellátása – miatt anyagi segítségre szorulnak.

2016. évben – kérelem hiányában – nem került sor e tárgyban támogatás megítélésére.

Egyéb támogatások

Tankönyvtámogatás

Az önkormányzat 2016. évben helyi rendeletében megfogalmazott jogosultsági feltételek fennállása esetén **230.000 Ft** összeget fordított tankönyvtámogatásra. Általános iskolások részére: **90. 000 Ft** összegben, a középiskolások esetében **140. 000 Ft** összegben.

Újszülöttek támogatása

A helyi rendelet lehetőséget ad azoknak a családoknak, ahol kisgyermek születik, hogy az önkormányzattól támogatásban részesüljenek. A kifizetett támogatás összege a születések számától függ, amely a következő tendenciát mutatja:

Év	igényelt támogatás (fő)	kifizetett összeg (Ft)
2012.	3	30.000
2013.	4	60.000
2014.	4	80.000
2015.	5	80.000
2016.	5	250.000

2.3. Óvodáztatási támogatás

Annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll, a tárgyév június és december hónapjában óvodáztatási támogatást kell folyósítani.

A támogatás folyósításának további feltétele, hogy a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a

jegyzői eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.
2015. évben nem nyújtottak be e támogatási formára kérelmet.

2.4. Az önkormányzatot terhelő kiadások a pénzügyi támogatások esetében

rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	46.400 Ft
települési támogatás (rendk.gyermekvédelmi tám.)	32.000 Ft
óvodáztatási támogatás	0 eFt
Összesen	78.400 Ft

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

3.1 Gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti alapellátások célja: a gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének, jólétének, családban történő nevelésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése, családból való kiemelésének megelőzése, a családból kiemelt gyermek visszahelyezése.

Alapfeladatok: szervezés, szolgáltatás, gondozás.

- személyes segítő kapcsolattartás keretében a szülő és gyermek kapcsolatának helyreállítása, folyamatos kapcsolattartásuk elősegítése,
- szülők nevelési, gondozási, háztartásvezetési ismereteinek bővítése,
- közreműködés a család lakáskörülményeinek rendezésében,
- szülők támogatása szociális, illetve egyéb ellátásokhoz való hozzájutásban,
- civil szervezetek és önkéntes segítők közreműködésének kezdeményezése.

A gyermekjóléti szolgáltatás alapvető célja, hogy mentális segítséget nyújtson az arra rászoruló családoknak. A szolgáltatás településünkön a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Lövő (Társulási formában, lövői székhellyel) látja el. A gyermekjóléti szolgálat beszámolóját a képviselő testület áprilisi ülésén már megismerte és elfogadta, mely a beszámoló mellékletét képezi.

3.2 Gyermek napközbeni ellátása

A Gyvt-ben szabályozott ellátási formák közül az önkormányzat a gyermekek napközbeni ellátását az óvodai nevelés keretében biztosítja. Nagylózson alsó tagozatos osztályok vannak helyben, ezzel továbbra is biztosított a kisiskolások helyben történő oktatása.

Adott a lehetőségét, hogy azoknak a szülőknek, akik munkahelyi vagy egyéb elfoglaltságuk miatt, gyerekük napközbeni ellátását nem tudják vállalni, felügyelet mellett legyenek gyermekeik. Az óvodában a 3-6 éves gyerekek nevelését biztosítjuk, iskolában pedig egy napközis csoport szervezésével gondoskodunk ennek a feladatnak megoldásáról. A napközbeni ellátás keretében étkezést biztosítunk a gyerekeknek. Az önkormányzat egy többcélú intézmény (óvoda-bölcsőde) létrehozásával 2017. szeptember 1-től tervezi a bölcsődei ellátás biztosítását a településen.

4-5. (a gyámhatóság hatásköre megszűnt)

6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések

Ellenőrzések eredményei, tapasztalatai

2016. évben a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal ellenőrzést végzett a Sopronkövesdi Közös Önkormányzati Hivatalban, a jegyzői hatáskörbe tartozó gyámügyek vonatkozásában.

A vizsgálat az ellenőrzött gyámhatóság által tetszőlegesen kiválasztott, a szociális és gyámhivatalnak megküldött iratok alapján történt. Az ellenőrzést végző szerv megállapítása szerint, a gyámhatság munkája az iratokból jól nyomon követhető volt, áttekinthető és a lefolytatott eljárások nagyrészt megfeleltek a jogszabályi előírásoknak, azonban a vizsgálat alapján kisebb hiányosságok is megállapíthatóak voltak: jogsegélyt 8 napon belül teljesíteni kell, az expediálás tényét az iratra fel kell tüntetni, iskolalátogatási igazolást minden esetben csatolni szükséges, vagyonevtár felvételekor a dokumentációban rögzítettek körét szélesíteni szükséges, a határozatban az ügyfél neme és állampolgársága is kötelező adat. A hatóság a jövőben ezen észrevételek figyelembe vételével és betartásával jár el.

Az ellenőrzés nem tárt fel olyan döntést, mely jogszabálysértő lett volna, a kérelmező nem lett volna jogosult az adott támogatásra.

A vizsgálat megállapította továbbá, hogy a KÖH-höz tartozó nagylózsai, pinnyei, röjtökmuzsaji, és Sopronkövesd községekben a vizsgált hatáskör gyakorlásához, a feladat elvégzéshez szükséges személyi, tárgyi és technikai feltételek megfelelőek.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

Az önkormányzat a jövőre vonatkozóan is alapvetőnek tekinti a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak minél magasabb színvonalon való ellátását.

Fontosnak tartjuk, hogy az ellátást igénybevevő lakosok, családok továbbra is bizalommal forduljanak hozzánk, időben kérjék segítségünket, minél hatékonyabban tudjunk segíteni a problémájukon. Kiemelt célunknak tekintjük a jövőben is, hogy a jelzőrendszeri tagokkal, illetve gyermekjóléti feladatokat ellátó intézmény családgondozóival még szorosabban együttműködve próbáljuk a településen élő kiskorúak veszélyeztetettségét megelőzni.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően 2015. március 1-vel hatályba lépett az önkormányzat képviselő-testületének a települési támogatásokról és az egyéb szociális ellátásokról szóló rendelete.

A helyi jogalkotás elsődleges célja továbbra is az volt, hogy a nehéz helyzetbe kerülő, gyermeket nevelő családok számára biztosított legyen a segítségnyújtás, akár azonnali intézkedést igénylő rendkívüli élethelyzetben is, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás formájában. A rendelet lehetőséget biztosít évente egy alkalommal arra is, hogy jövedelmi határ figyelembe vétele nélkül is megállapítható legyen a támogatás amennyiben a család rendkívüli méltánylást érdemlő okok miatt kerül a gyermekeket veszélyeztető helyzetbe.

A korábbi évek beszámolóiban megfogalmazott célok megvalósultak: gyermekek és a fiatalok hasznos és tartalmas szabadidő eltöltését szolgáló játszóterek elkészültek, kicsik és nagyok birtokba vehették. A képviselő-testület célul tűzte ki, hogy a játszóteret minden évben egy

további eszközzel egészíti ki. 2016-ban játszótéri forgóval. A játszótérek állagának megóvása folyamatos.

Az önkormányzat további célja, hogy a kialakításra kerülő, szabadidős tevékenységek hasznos eltöltésére szolgáló épületet, játszótéreket szervezett programok keretében étellel töltsék meg.

8. A bűnmegelőzési program bemutatása

Önkormányzatunk bűnmegelőzési programmal nem rendelkezik, mivel a korábbi évek tapasztalata alapján a település közbiztonsági helyzete nem indokolja. A gyermek- és fiatalok által elkövetett bűncselekmények a településen nem jellemzőek, nem fordulnak elő.

Fontos célunk továbbra is a prevenció. Folyamatosan kapcsolatot tartunk a rendőrséggel, hogy haladéktalanul értesüljünk arról, ha településünkön élő kiskorú, illetve fiatal korú személy bűncselekményt követ el.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés a gyermekvédelem területén elsősorban a közös szabadidős programok szervezése által valósul meg.

A civil szervezetekkel az egyes feladatok ellátására az önkormányzat minden évben megállapodást kötött. Számos civil szervezet működik a településen, valamilyen szinten mindegyik segíti a fiatalokat a érdekes és hasznos programok szervezésével mind a kultúra, mind a sport területén.

Külön kiemelő a Nagylózi Sport Klub munkája, és az Ügyesen Egyesület is rendszeresen szervez programokat a gyermekeknek, fiataloknak.

Nagylózs, 2017. május 29.

Szigeti Éva
polgármester